

De dynamiek van DordtYart

Ronald van der Meijs, *Transluminal Coronary Angioplasty*, foto Lyda Vollebregt

In de immense hal van een voormalige scheepswerf in Dordrecht vindt de tweede editie van DordtYart plaats. Vanaf april tot begin oktober worden er niet alleen beelden en installaties getoond maar ook gemaakt. Het contact met de bezoekers neemt een wezenlijke plaats in. Dagelijks zijn er kunstenaars aan het werk, geassisteerd door jongeren van integratiebedrijf 'DordtMij', die zo interessante leer- en werkervaring opdoen. Een opmerkelijk concept op een plek die 'van nature' al tot de verbeelding spreekt.

Door Beatrijs Schweitzer

Het is relatief rustig als ik DordtYart voor de tweede keer bezoek, maar tijdens de opening was dat wel anders. Terwijl een lange rij staat te wachten voor de metershoge dampende *Pasta Sauna* van Marije Vogelzang, verwonderen anderen zich over de vernuftige installatie van Ronald van der Meijs, waarbij immense 'longen' blokfluiten laten klinken middels rokende sigaren. Ondertussen veroorzaakt een serie hoog geplaatste houten kisten van Geert-Jan Hobijn (*Staalplaat Soundsystem*) regelmatig een oorverdovend lawaai, aangevuld met het geluid van stofzuigers en haakse slijpers. Bezoekers kunnen met hun telefoon dit industrieel instrumentarium aansturen, een hedendaagse manier om het verleden indringend dichtbij te halen. Wat hangt hier een bijzondere energie! Voor de buitenlandse Artists in Residence begint het werk eigenlijk pas na de opening en ook de andere kunstenaars zullen de komende maanden nog ter plaatse nieuw werk realiseren. De initiatiefnemers, artistiek leider Lyda Vollebregt en Arie Jaap Warnaar van DordtMij, drijvende krachten achter DordtYart, willen kunst tonen die zich verbindt met de scheepswerf, aansluit op wetenschap en techniek, vakmanschap én schoonheid toont (zie *Beeldenmagazine 2#2012*). Dat laatste is te herkennen in de aandacht waarmee het geheel verzorgd is. Tijdens de gezamenlijke lunch, bereid door een medewerker van DordtMij, vertelt Roland Schimmel dat hij de Artists in Residence heeft uitgenodigd om samen het museum in Arnhem te bezoeken. Zelf werkt hij in een besloten ruimte met een hoge halfronde wand. Met enkele waterige pastelkleuren laat hij al spuitend zijn bijna lichtgevende cirkels ontstaan. Zijn schilderkunst past volgens de begeleidende tekst perfect bij DordtYart vanwege het wetenschappelijke karakter en de focus op de waarneming. Zelf zie ik evengoed een tegenwicht; een haast meditatieve ruimte temidden van een dynamische omgeving.

Artists in Residence

Kate Keara Pelen uit Londen is een van de drie Artists in Residence voor de eerste drie maanden. Haar werk kan gezien worden als grote driedimensionale schetsen. Met diverse, veelal gevonden materialen en technieken uit de textiel, onderzoekt ze op een intuïtieve manier hoe de verschillende beeldelementen de ruimtelijke compositie bepalen. Strakke en losse elementen wisselen elkaar af in een geraffineerd spel met betekenissen: 'High Art' contra 'Low Art' en ambachtelijkheid. Ook haar werkwijze wordt door tegenstellingen gekenmerkt: Het toeval krijgt veel kans, maar de afgewogen keuze lijkt toch het laatste woord te hebben. Het verblijf doet haar goed. Ze voelt zich veel vrijer dan gebruikelijk. Verrassend was voor haar de ontdekking dat zij als vrouwelijke kunstenaar anders werkt

dan de overwegend mannelijke kunstenaars om haar heen. Toch laat ook de Italiaanse Dario Lazzaretto speelse en kleinere gebaren te zien, zij het met elektromotortjes. Zijn werk gaat over de realiteit van regels en religies versus vrijheid en onafhankelijkheid. De grappige moskeetjes van tweedehands spulletjes staan hier symbool voor. Hij experimenteert juist met roterende plastic speelgoedrackets, een referentie aan onze strijdende natuur. Daarnaast hoopt hij nog een project met schoolkinderen te kunnen doen. Abdelaziz Zerrou uit Casablanca lijkt meer planmatig te werken. Hij is gericht op taal en symbolen als dragers van culturele identiteiten. Vanuit zijn grafische achtergrond zoekt hij naar krachtige visuele tekens waarbij hij een dialoog tussen de Arabische en de Europese wereld zou willen bereiken, voor DordtYart toegespitst op de relatie tussen de Marokkaanse en de Nederlandse cultuur. Samen met Lazzaretto heeft hij een compositie gemaakt waarbij Marokkaanse en Nederlandse muziek gemixt is.

Buiten aan het water bouwt het samenwerkingsverband Observatorium met de jongeren van DordtMij aan een meer dan 30 meter lange houten brug die later dit jaar als een soort wachtpost zal gaan dienen bij *EmscherKunst* in het Ruhrgebied om in 2014 weer terug te keren. Binnen vraagt de hal echter ook om werk van een flink volume. De blauwe *Klankkaatser* van Hans van Koolwijk die als een mollige raket bijna tot aan het dak rijkt voorziet daar ruimschoots in. Hij stond er ook in 2012, maar het is begrijpelijk dat hij mocht blijven staan. Vlak daarnaast ontstaat fors gezelschap. Dré Wapenaar werkt met een klein ploegje aan een enorm 'Klankbodempaviljoen', waarin straks Canto Ostinato van Simeon ten Holt te beluisteren is. Wapenaar zal zelf één van de twee vleugels bespelen. Lazzaretto ziet een kans; wellicht kan Wapenaar ook mooi de Eurabische muziek die hij met Zerrou schreef, uitvoeren. Dat zou mooi passen bij de opzet van DordtYart. Het is een plek om liefst meerdere keren te bezoeken. Een programma met maaltijden en kunstenaarsgesprekken nodigt daartoe extra uit.

DordtYart, Dordrecht, 12 april t/m 6 oktober 2013, www.dordtyart.nl